

Zamknięcie roku 2025 w jednostkach finansów publicznych + wzory do pobrania

Przejdź do produktu na ksiegarnia.beck.pl

Spis treści

O Autorce	XV
Wykaz skrótów	XVII
Wprowadzenie	XXV
Rozdział I. Podstawy prawne i ogólne zasady prowadzenia ksiąg rachunkowych oraz sporządzania sprawozdań finansowych, budżetowych i z operacji finansowych strefy budżetowej	1
1. Podstawy prawne prowadzenia ksiąg rachunkowych i sprawozdawczości finansowej	1
2. Wpływ DochSamTerytU na sprawozdawczość	4
3. Środki pochodzące z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19, Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg oraz Funduszu Pomocy Ukrainie na finansowanie zadań ochrony ludności i obrony cywilnej	7
4. Zmiany w klasyfikacji budżetowej	12
5. Podstawy prawne sporządzania sprawozdawczości budżetowej oraz zmiany w tym zakresie w 2025 r.	19
6. Ogólne zasady sporządzania sprawozdań budżetowych za 2025 r.	31
7. Podstawy prawne i ogólne zasady sporządzania sprawozdań z operacji finansowych za 2025 r.	35
8. Podstawy prawne sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym oraz zmiany w tym zakresie w 2025 r.	39
9. Ogólne zasady sporządzania sprawozdań finansowych za 2025 r.	40
9.1. Przekazywanie i udostępnianie rocznego sprawozdania finansowego	43
9.2. Podpisanie rocznego sprawozdania finansowego	46
9.3. Przechowywanie rocznego sprawozdania finansowego	46
10. Odpowiedzialność za roczne jednostkowe sprawozdanie finansowe	47
Rozdział II. Etapy zamykania ksiąg rachunkowych – wymogi w zakresie ich poprawności, zasady ich prowadzenia i zamykania	49
1. Etapy zamykania ksiąg rachunkowych za 2025 r.	49
2. Kompletność ksiąg rachunkowych	52
3. Wymagania w zakresie poprawności ksiąg rachunkowych	53

4. Znaczenie nadrzędnych zasad rachunkowości dla rzetelnego sprawozdania finansowego	55
5. Zapisy w urządzeniach księgowych	62
6. Wymogi w zakresie sposobu prowadzenia ksiąg rachunkowych i wewnętrznych uzgodnień ksiąg rachunkowych	63
7. Wstępne i ostateczne zamknięcie ksiąg rachunkowych oraz zapisy we wstępnie zamkniętych księgach rachunkowych	65
7.1. Terminy związane z zamknięciem ksiąg rachunkowych	65
7.2. Zapisy księgowe po zamknięciu wstępnym	67
7.3. Ujmowanie zdarzeń po dniu bilansowym	68
7.4. Korekty błędów popełnionych w poprzednich latach obrotowych	71
7.5. Wydruki z ksiąg rachunkowych na koniec roku obrotowego	72
8. Przechowywanie oraz ochrona ksiąg rachunkowych, dokumentów i dowodów księgowych	72
9. Korekty błędnych zapisów w księgach rachunkowych jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych	75
9.1. Ogólne zasady dotyczące korekt, korekty dokonywane w ciągu roku budżetowego	75
9.2. Korygowanie błędów wykrytych po zakończeniu roku, w którym powstały	80
Rozdział III. Koszty i przychody na przełomie roku obrotowego	85
1. Wpływ nadrzędnych zasad rachunkowości na ujmowanie kosztów i przychodów na przełomie roku	85
2. Ograniczenia w zakresie zaciągania zobowiązań w jednostkach sektora finansów publicznych w oparciu o FinPubU i przepisy wykonawcze do tej ustawy	87
3. Krajowe Standardy Rachunkowości a ujmowanie kosztów i przychodów na przełomie roku	88
4. Koszty i przychody na przełomie roku w świetle przepisów podatkowych	90
5. Rozliczenia międzyokresowe czynne i bierne	92
6. Rozliczenia międzyokresowe przychodów	101
7. Ujęcie w ewidencji księgowej kosztów i przychodów na przełomie roku obrotowego	102
Rozdział IV. Dotacje udzielane ze środków publicznych – udzielanie, rozliczanie i ewidencja	105
1. Podstawa prawna udzielania dotacji	105
2. Dotacje – wyjaśnienie pojęć, rodzaje dotacji	105
3. Umowy o udzielenie dotacji celowej	108
4. Zwrot dotacji do budżetu państwa i budżetu jednostki samorządu terytorialnego	108
5. Przypadki naruszenia dyscypliny finansów publicznych w zakresie udzielania, rozliczania i wydatkowania dotacji	112
6. Schematy księgowania z wyjaśnieniami	112

6.1. Zasady ogólne ewidencji dotacji udzielanych ze środków publicznych przez jednostki przekazujące dotacje	112
6.1.1. Ewidencja dotacji na kontach syntetycznych	113
6.1.2. Ewidencja szczegółowa – analityka w zakładowym planie kont w zakresie dotacji	113
6.2. Ewidencja dotacji otrzymywanych przez jednostki samorządu terytorialnego	114
6.3. Ewidencja dotacji udzielanych przez jednostkę samorządu terytorialnego .	117
6.4. Ewidencja dotacji udzielanych z funduszy celowych	121
6.5. Ewidencja dotacji otrzymywanych przez samorządowe zakłady budżetowe	122
6.6. Prezentacja nierozliczonych dotacji w sprawozdawczości finansowej	123
Rozdział V. Wycena bilansowa aktywów i pasywów w jednostkach budżetowych i samorządowych zakładach budżetowych	125
1. Wpływ nadrzędnych zasad rachunkowości na wycenę składników majątkowych	125
2. Utrata wartości aktywów	127
3. Zasady wyceny aktywów i pasywów na dzień bilansowy	129
3.1. Wartości niematerialne i prawne oraz środki trwałe	129
3.2. Środki trwałe w budowie	131
3.3. Długoterminowe aktywa finansowe	132
3.4. Długoterminowe i krótkoterminowe należności oraz udzielone pożyczki ...	134
3.5. Rzeczowe składniki obrotowe	135
3.6. Aktywa pieniężne	136
3.7. Fundusze własne oraz pozostałe aktywa i pasywa	137
3.8. Zobowiązania	138
3.9. Rezerwy na zobowiązania i bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów ...	138
3.10. Wycena aktywów i pasywów wyrażonych w walutach obcych na dzień bilansowy, ewidencja księgowa różnic kursowych	139
3.10.1. Sposób wyceny aktywów i pasywów wyrażonych w walutach obcych	139
3.10.2. Ustalanie różnic kursowych	143
3.10.3. Ujmowanie różnic kursowych w księgach rachunkowych	144
3.10.4. Ewidencja różnic kursowych w księgach budżetu	144
3.10.5. Ewidencja różnic kursowych w księgach jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych	145
Rozdział VI. Rezerwy i zobowiązania warunkowe w sprawozdawczości finansowej	149
Rozdział VII. Zatwierdzanie sprawozdań finansowych	155
1. Procedura absolutoryjna	155
1.1. Sprawozdanie roczne z wykonania budżetu	156
1.2. Informacje o stanie mienia JST	156

1.3. Przekazanie sprawozdań przez zarząd do organu stanowiącego	157
1.4. Wniosek w sprawie absolutorium	157
1.5. Uchwała w sprawie absolutorium	157
1.6. Harmonogram prac nad uchwałą absolutorijną	158
2. Moment przyjęcia sprawozdań finansowych	159
Rozdział VIII. Badanie przez biegłych rewidentów sprawozdań finansowych jednostek samorządu terytorialnego	163
1. Podstawy badania sprawozdań finansowych JST i zakres badania sprawozdania finansowego	163
2. Cel badania sprawozdań finansowych JST	166
3. Wybór firmy audytorskiej do badania sprawozdań finansowych JST	167
4. Dokumentacja z badania sprawozdania finansowego	170
5. Komunikaty na stronie Polskiej Izby Biegłych Rewidentów	172
Rozdział IX. Środki pomocowe w sprawozdaniach finansowych za 2025 r.	177
Rozdział X. Zasady ustalania wydatków niewygasających w jednostkach budżetu państwa i jednostkach samorządu terytorialnego	179
1. Zasady ogólne ustalania wydatków niewygasających w jednostkach budżetu państwa i JST	179
2. Zasady ustalania wydatków niewygasających w jednostkach budżetu państwa ..	179
3. Zasady ustalania wydatków niewygasających w JST	182
4. Środki pomocowe – rozliczanie zaliczek	183
4.1. Niewykorzystane środki pieniężne, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 FinPubU a wydatki niewygasające	184
5. Schematy księgowe z wyjaśnieniami w zakresie wydatków niewygasających JST	184
6. Ewidencja wydatków niewygasających w państwowych jednostkach budżetowych	191
7. Wykazywanie wydatków niewygasających w bilansie z wykonania budżetu JST	192
Rozdział XI. Zasady dokonywania odpisów aktualizujących za 2025 r.	195
1. Ogólne zasady dokonywania odpisów aktualizujących	195
2. Utrata wartości środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz środków trwałych w budowie	199
3. Odpisy aktualizujące w zakresie inwestycji długoterminowych	202
3.1. Zasady ustalone w ustawie o rachunkowości	202
3.2. Zasady ustalone w rozporządzeniu w sprawie rachunkowości	203
3.3. Ewidencja odpisów aktualizujących długoterminowe aktywa finansowe	203
4. Zasady dokonywania odpisów aktualizujących rzeczowych składników majątku obrotowego	205
5. Zasady dokonywania odpisów aktualizujących należności	207
6. Zasady ewidencji odpisów aktualizujących należności	212

7. Wykazywanie odpisów aktualizujących w sprawozdawczości finansowej	215
Rozdział XII. Środki pozostałe na wydzielonym rachunku dochodów na koniec roku	217
Rozdział XIII. Inwentaryzacja za 2025 r.	225
1. Regulacje prawne	225
1.1. Ogólne zasady inwentaryzacji ujęte w standardach, stanowiskach i rekomendacjach Komitetu Standardów Rachunkowości	226
2. Cele inwentaryzacji	229
3. Zasady prowadzenia inwentaryzacji	230
4. Inwentaryzacja zbiorów bibliotecznych	234
5. Etapy przeprowadzania inwentaryzacji	236
6. Odpowiedzialność za przeprowadzenie inwentaryzacji	237
7. Osoby materialnie odpowiedzialne za inwentaryzowane składniki majątku	239
8. Procedury wewnętrzne dotyczące inwentaryzacji	241
8.1. Instrukcja inwentaryzacyjna	241
8.2. Definicja terenu strzeżonego i składowiska strzeżonego	242
8.3. Zarządzenie w sprawie inwentaryzacji	242
9. Komisje inwentaryzacyjne i zespoły spisowe	243
10. Terminy i metody inwentaryzacji	244
11. Inwentaryzacja w formie spisu z natury	252
11.1. Zasady postępowania przy przeprowadzeniu inwentaryzacji w formie spisu z natury	252
11.2. Wytyczne KSR 11 w zakresie inwentaryzacji środków trwałych w drodze spisu z natury	253
11.3. Zadania osób materialnie odpowiedzialnych w trakcie inwentaryzacji	254
11.4. Arkusze spisowe	255
11.5. Inwentaryzacja elektroniczna	259
12. Inwentaryzacja w formie potwierdzenia salda	260
12.1. Zasady ogólne	260
12.2. Wytyczne w sprawie inwentaryzacji rozrachunków zawarte w stanowisku Komitetu Standardów Rachunkowości w sprawie rozrachunków z kontrahentami	262
13. Weryfikacja aktywów i pasywów	264
14. Niedobory i nadwyżki inwentaryzacyjne	269
15. Ewidencja księgowa różnic inwentaryzacyjnych	276
16. Kompensata nadwyżek i niedoborów inwentaryzacyjnych – przykład liczbowy .	286
17. Ewidencja rozliczenia wyników inwentaryzacyjnych – przykład liczbowy	287
Rozdział XIV. Zasady sporządzania bilansu z wykonania budżetu państwa, budżetu jednostki samorządu terytorialnego	291
1. Zasady ogólne	291

2. Zasady ustalania wyniku finansowego budżetu JST	293
3. Operacje księgowe dotyczące zamknięcia ksiąg rachunkowych	296
4. Charakterystyka poszczególnych wierszy sprawozdania z wykonania budżetu ...	297
5. Sporządzanie bilansu z wykonania budżetu JST – przykład liczbowy	302
Rozdział XV. Bilans jednostki budżetowej lub samorządowego zakładu budżetowego za 2025 r.	307
1. Zagadnienia ogólne	307
2. Ewidencja księgowa rocznych przeksięgowaniań	313
3. Charakterystyka poszczególnych wierszy bilansu jednostek organizacyjnych	321
4. Przykład sporządzania bilansu jednostki budżetowej za 2025 r. urzędu JST	336
Rozdział XVI. Rachunek zysków i strat jednostki (wariant porównawczy)	343
1. Zagadnienia ogólne	343
2. Charakterystyka poszczególnych wierszy rachunku zysków i strat	352
3. Przykład sporządzania rachunku zysków i strat w urzędzie JST za 2025 r.	396
Rozdział XVII. Zestawienie zmian w funduszu jednostki budżetowej lub samorządowego zakładu budżetowego	405
1. Zagadnienia ogólne	405
2. Funkcjonowanie konta 800 „Fundusz jednostki”	407
3. Charakterystyka poszczególnych wierszy zestawienia zmian z funduszu jednostki	412
4. Przykład sporządzania zestawienia zmian w funduszu jednostki za 2025 r. w urzędach JST	421
Rozdział XVIII. Informacja dodatkowa	425
1. Zagadnienia ogólne	425
2. Wpływ inwazji Rosji na Ukrainę oraz nowych źródeł dochodów i nowych rodzajów wydatków w związku z nakładanymi na jednostki sektora finansów publicznych nowymi zadaniami na informację dodatkową za 2025 r.	427
3. Zakres informacji dodatkowej	429
4. Części informacji dodatkowej	431
4.1. Wprowadzenie do sprawozdania finansowego	431
4.2. Dodatkowe informacje i objaśnienia	431
5. Charakterystyka poszczególnych wierszy informacji dodatkowej	432
5.1. Wprowadzenie do sprawozdania finansowego	432
5.2. Dodatkowe informacje i objaśnienia	434
5.2.1. Pozycje od 1.1. do 1.16.	434

5.2.1.1.	Szczegółowy zakres zmian wartości grup rodzajowych środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych, zawierający stan tych aktywów na początek roku obrotowego, zwiększenia i zmniejszenia z tytułu: aktualizacji wartości, nabycia, rozchodu, przemieszczenia wewnętrznego, oraz stan końcowy, a dla majątku amortyzowanego – podobne przedstawienie stanów i tytułów zmian dotychczasowej amortyzacji lub umorzenia	434
5.2.1.2.	Aktualna wartość rynkowa środków trwałych, w tym dóbr kultury – o ile jednostka dysponuje takimi informacjami	443
5.2.1.3.	Kwota dokonanych w trakcie roku obrotowego odpisów aktualizujących wartość aktywów trwałych odrębnie dla długoterminowych aktywów niefinansowych oraz długoterminowych aktywów finansowych	444
5.2.1.4.	Wartość gruntów użytkowanych wieczystie	445
5.2.1.5.	Wartość nieamortyzowanych lub nieumarzanych przez jednostkę środków trwałych, używanych na podstawie umów najmu, dzierżawy i innych umów, w tym z tytułu umów leasingu	448
5.2.1.6.	Liczba oraz wartość posiadanych papierów wartościowych, w tym akcji i udziałów oraz dłużnych papierów wartościowych	449
5.2.1.7.	Dane o odpisach aktualizujących wartość należności, ze wskazaniem stanu na początek roku obrotowego, zwiększeniach, wykorzystaniu, rozwiązaniu i stanie na koniec roku obrotowego, z uwzględnieniem należności finansowych JST (stan pożyczek zagrożonych)	450
5.2.1.8.	Dane o stanie rezerw według celu ich utworzenia na początek roku obrotowego, zwiększeniach, wykorzystaniu, rozwiązaniu i stanie końcowym	452
5.2.1.9.	Podział zobowiązań długoterminowych o pozostałym od dnia bilansowego, przewidywanym umową lub wynikającym z innego tytułu prawnego, okresie spłaty: powyżej 1 roku do 3 lat, powyżej 3 do 5 lat, powyżej 5 lat	453
5.2.1.10.	Kwota zobowiązań, w sytuacji gdy jednostka kwalifikuje umowy leasingu zgodnie z przepisami podatkowymi (leasing operacyjny), a według przepisów o rachunkowości były to leasing finansowy lub zwrotny z podziałem na kwotę zobowiązań z tytułu leasingu finansowego lub leasingu zwrotnego	454
5.2.1.11.	Łączna kwota zobowiązań zabezpieczonych na majątku jednostki, ze wskazaniem charakteru i formy tych zabezpieczeń	455
5.2.1.12.	Łączna kwota zobowiązań warunkowych, w tym również udzielonych przez jednostkę gwarancji i poręczeń, także wekslowych, niewykazanych w bilansie, ze wskazaniem zobowiązań zabezpieczonych na majątku jednostki oraz charakteru i formy tych zabezpieczeń	456

5.2.1.13. Wykaz istotnych pozycji czynnych i biernych rozliczeń międzyokresowych, w tym kwota czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów stanowiąca różnicę między wartością otrzymanych finansowych składników aktywów a zobowiązaniem zapłaty za nie	457
5.2.1.14. Łączna kwota otrzymanych przez jednostkę gwarancji i poręczeń niewykazanych w bilansie	458
5.2.1.15. Kwota wypłaconych środków pieniężnych na świadczenia pracownicze	459
5.2.1.16. Inne informacje	459
5.2.2. Pozycje od 2.1. do 2.5.	459
5.2.2.1. Wysokość odpisów aktualizujących wartość zapasów	459
5.2.2.2. Koszt wytworzenia środków trwałych w budowie, w tym odsetki oraz różnice kursowe, które powiększyły koszt wytworzenia środków trwałych w budowie w roku obrotowym	460
5.2.2.3. Kwota i charakter poszczególnych pozycji przychodów lub kosztów o nadzwyczajnej wartości lub które wystąpiły incydentalnie	461
5.2.2.4. Informacje o kwocie należności z tytułu podatków realizowanych przez organy podatkowe podległe ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych wykazywanych w sprawozdaniu z wykonania planu dochodów budżetowych ..	462
5.2.2.5. Inne informacje	462
5.2.3. Inne informacje niż wymienione powyżej, jeżeli mogłyby w istotny sposób wpłynąć na ocenę sytuacji majątkowej i finansowej oraz wynik finansowy jednostki	463
Rozdział XIX. Łączne sprawozdanie finansowe	465
1. Zagadnienia ogólne	465
1.1. Wyłączenia wzajemnych rozliczeń	466
1.2. Zakres stosowania ustawy o rachunkowości przy sporządzaniu łącznego sprawozdania finansowego	467
1.3. Zakres stosowania zasad ustalonych dla konsolidacji sprawozdań finansowych przy eliminacji wzajemnych rozliczeń	467
1.3.1. Wyłączenia	468
1.3.1.1. Łączny bilans jednostki	469
1.3.1.2. Łączny rachunek zysków i strat jednostki	469
1.3.1.3. Łączne zestawienie zmian w funduszu jednostki	470
1.3.2. Zasady sporządzania łącznej informacji dodatkowej	470
1.4. Ewidencja na koncie 976 „Wzajemne rozliczenia między jednostkami”	471

2. Przykład sporządzania łącznych sprawozdań finansowych za 2025 r.	473
Rozdział XX. Skonsolidowany bilans jednostki samorządu terytorialnego	479
1. Zasady ogólne oraz podstawy prawne konsolidacji w sektorze finansów publicznych	479
2. Istota, pojęcia i zakres konsolidacji sprawozdań finansowych	480
2.1. Zasady wynikające z ustawy o rachunkowości oraz rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczegółowych zasad sporządzania skonsolidowanych sprawozdań finansowych	480
2.2. Zwolnienia z obowiązku konsolidacji sprawozdań finansowych	484
2.3. Jednostki objęte skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym jednostki samorządu terytorialnego	484
2.4. Zasady wypełniania wzoru skonsolidowanego bilansu jednostki samorządu terytorialnego	486
3. Metody konsolidacji	487
3.1. Metoda konsolidacji pełnej	488
3.2. Metoda konsolidacji proporcjonalnej	494
3.3. Metoda praw własności	495
4. Konsolidacja w następnych okresach sprawozdawczych po pierwszym roku obowiązkowego sporządzania skonsolidowanego sprawozdania finansowego ...	498
5. Wyłączenie dywidendy	498
6. Przykład sporządzania skonsolidowanego sprawozdania finansowego jednostki samorządu terytorialnego na 31.12.2025 r.	499

[Przejdź do księgarni →](#)

ksiegarnia.beck.pl